

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 14, 2024

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1370](#) 04-10-2024

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:6116](#) 01-10-2024

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:3029](#) 26-09-2024

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2024:1763](#) 24-09-2024

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:2847](#) 10-09-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:2338](#) 27-08-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:2293](#) 27-08-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:2525](#) 13-08-2024

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:5056](#) 06-08-2024

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:5327](#) 15-10-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:9970](#) 11-10-2024

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:5222](#) 10-10-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:16001](#) 09-10-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:14915](#) 08-10-2024

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:9660](#) 04-10-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:15705](#) 03-10-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:6730](#) 02-10-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:6729](#) 02-10-2024

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:6709](#) 25-09-2024
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:6568](#) 25-09-2024
[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2024:4408](#) 25-09-2024
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:9434](#) 24-09-2024
[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:16548](#) 18-09-2024
[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:6651](#) 18-09-2024
[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:6262](#) 11-09-2024
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:5798](#) 05-09-2024
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:9917](#) 28-08-2024
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:9914](#) 27-08-2024
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:8809](#) 22-08-2024
[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:6719](#) 31-07-2024
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:9119](#) 23-05-2024
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:1541](#) 20-04-2024
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:3754](#) 19-04-2024
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:7753](#) 10-08-2023

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2024:3939](#) 02-10-2024

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2024:174](#) 02-10-2024
[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2024:181](#) 24-09-2024
[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2024:202](#) 04-09-2024
[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2024:210](#) 26-07-2024

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt samenstelling, gerechtigdheid en verdeling in nalatenschappen vast.

Q is overleden in 2016 en liet achter zijn echtgenote A, die twee kinderen B en C heeft uit een eerdere relatie. Q heeft A, B en C [eisers] tot zijn erfgenamen benoemd. In het kader van de afwikkeling van de nalatenschappen van de ouders van Q zijn aan hem en aan zijn vier broers [R, S, T, V] diverse onroerende zaken [de gemeenschap] toegedeeld. De kort voor resp. na Q overleden broers R en S hadden de andere broers tot erfgenamen benoemd. De rechtbank stelt vast voor welk gedeelte de diverse deelgenoten gerechtigd zijn tot de gemeenschap, en wijst de over en weer gevorderde veroordeling om mee te werken aan de verdeling toe. Vervolgens gaat de rechtbank in op de samenstelling van de gemeenschap en beoordeelt hoe om te gaan met diverse in geschil zijnde posten zoals een familielening, de huur- en pachttopbrengsten en de waarde van diverse objecten waarna vaststaat op welk bedrag iedere deelgenoot aanspraak kan maken. Daarna stelt de rechtbank de wijze van verdeling vast en verstaat dat partijen hun medewerking zullen verlenen aan de levering van de in de verdeling betrokken goederen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 20-04-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:1541

Zaaknummer: C/19/137915 / HA ZA 21-200

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Er is geen grond voor ontslag van de executeur: de aangifte erfbelasting geldt als boedelbeschrijving en de voorgenomen verkoop tegen een te lage prijs is onvoldoende onderbouwd.

De in 2021 te Suriname overleden erflater A heeft zijn echtgenote B onterfd, zijn kinderen C en D [eisers] zijn de erfgenamen en X is executeur. Aan D is tegen inbreng van de waarde een registergoed gelegateerd. C en D hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard, en X heeft een ruimschootstoereikendverklaring afgelegd. C en D verzoeken X te ontslaan als executeur. Anders dan de kinderen stellen, meent de kantonrechter dat X wel een boedelbeschrijving heeft opgesteld. Volgens de kantonrechter blijkt niet uit artikel 4:16 BW dat de executeur tot taak heeft een boedelbeschrijving op te maken waarmee alle erfgenamen het eens zijn. Vast staat dat het notariskantoor Z namens de executeur aangifte erfbelasting heeft gedaan. Het (laten) opstellen van deze aangifte erfbelasting waarin zowel de goederen als de schulden van de nalatenschap van erflater zijn vermeld, kan gelden als een voldoende adequate boedelbeschrijving, temeer nu niet is gebleken dat daarin niet alle goederen en/of schulden zijn vermeld. De nalatenschap omvat de helft van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap tussen erflater en B. B is geen erfgenaam en A heeft in het testament bepaald dat de wettelijke verdeling als bedoeld in artikel 4:13 BW niet van toepassing is. Daarom moet eerst worden overgegaan tot vereffening en verdeling van deze huwelijksgoederengemeenschap, voordat de executeur kan overgaan tot vereffening van de nalatenschap. X heeft echter ook een rol bij de vereffening van deze huwelijksgoederengemeenschap. X mag weliswaar niet overgaan tot de verdeling van die huwelijksgoederengemeenschap, maar hij heeft wel het beheer van het aandeel van A in die gemeenschap en vertegenwoordigt tijdens dat beheer de kinderen in en buiten rechte. A heeft bepaald dat X niet in overleg hoeft te treden met de erven over de tegeldemaking van goederen. De door C en D ingenomen stelling dat X de tot de nalatenschap behorende woningen voor een significant te lage prijs heeft willen verkopen c.q. overdragen aan B, is door hen onvoldoende onderbouwd. Dat de woningen inmiddels meer waard zijn dan op het moment van de voorgenomen overdrachten, maakt niet dat de executeur de woningen voor een te laag bedrag heeft willen verkopen. Er is dan ook geen grond voor ontslag van X. De tegenverzoeken van X (die o.m. betrekking hebben op de verdeling van het tot de

nalatenschap behorende aandeel in de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap en de verdeling van de nalatenschap) worden afgewezen omdat X daarbij miskent dat hij bij de verdeling van die gemeenschappen geen rol heeft nu hij slechts het beheer over de nalatenschap heeft. Voor de verkoop van een van de woningen ter voldoening van de schulden van de nalatenschap heeft X geen toestemming van de kinderen of machtiging van de kantonrechter.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 03-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:15705

Zaaknummer: 11149002 EJ VERZ 24-76753

Rechters: O. van der Burg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof oordeelt dat de executele niet van rechtswege was geëindigd, en draait – hoewel er grond was voor ontslag van beide executeurs – het ontslag van een van hen terug met als doel dat die executeur een ander voor zich in de plaats stelt.

De in 2021 overleden erflaatster A heeft haar kinderen C en D [verweerders] tot erfgenamen benoemd, onder de last van een aantal legaten, af te geven aan X [verzoekster sub 1]. X is tot executeur benoemd, met de bevoegdheid een of meer andere executeurs aan zich toe te voegen, of in haar plaats te stellen. C en D zijn als (opvolgend) executeur benoemd, voor het geval X de executele niet zou aanvaarden. X heeft de benoeming aanvaard en Y [verzoeker sub 2] als executeur toegevoegd. C en D hebben de nalatenschap van erflaatster beneficiair aanvaard. X en Y verzoeken hun (op verzoek van C en D door de kantonrechter gegeven) ontslag te vernietigen. Het hof beoordeelt als eerste de incidentele verweren van C en D. Onder verwijzing naar de toevoegingsclausule wijst het hof de stelling af dat de benoeming van Y niet geldig was omdat daarbij voorbij zou zijn gegaan aan de wens van A om C en D bij opvolging te benoemen. Verder blijkt o.m. uit de aangifte erfbelasting dat de nalatenschap een positief saldo heeft, en dat de goederen van de nalatenschap ruimschoots toereikend zijn om de schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen. Ook staat vast dat alle betrokken partijen ervan uitgaan dat de goederen van de nalatenschap ruimschoots toereikend zijn om alle schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen. Daarmee is naar het oordeel van het hof voldaan aan het vereiste van artikel 4:202 lid 1 sub a BW dat de executeur moet kunnen aantonen dat de goederen van de nalatenschap ruimschoots voldoende zijn om de schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen. Ook is de executele niet van rechtswege geëindigd nu vaststaat dat de legaten aan X nog niet zijn afgegeven. Ook is het hof van oordeel dat de termijn van artikel 4:150 lid 2 onder b BW niet is verstreken. Daarbij is van belang dat het moment van in beheer kunnen nemen niet direct na overlijden aanvangt. In dit geval heeft X de executele bij schriftelijke verklaring van 22 februari 2022 aanvaard, waarna de notaris (pas) op 7 oktober 2022 een verklaring van executele heeft afgegeven. De verklaring van executele is pas zo laat afgegeven, omdat de aanvankelijk betrokken notaris de verklaring van executele maar niet afgaf, ondanks diverse verzoeken en aanmaningen. Onder die omstandigheden is het hof van oordeel dat de periode van een jaar en zes maanden als bedoeld in artikel 4:149 lid

2 sub b BW niet eerder dan per 7 oktober 2022 is aangevangen nu X en Y de nalatenschap pas per 7 oktober 2022 volledig in beheer hebben kunnen nemen. De termijn was dus nog niet verstreken op het moment dat de kantonrechter bij beschikking van 7 juni 2023 X en Y met onmiddellijke ingang als executeur ontsloeg. De datum van die beschikking is bepalend, omdat de kantonrechter zijn beschikking uitvoerbaar bij voorraad heeft verklaard. Daardoor zijn X en Y met ingang van 7 juni 2023 geen executeur meer, ondanks het door hen ingestelde hoger beroep. Dat brengt naar het oordeel van het hof mee dat de periode die is verstreken na 7 juni 2023 niet meegenomen mag worden bij beantwoording van de vraag of na het in beheer kunnen nemen van de nalatenschap een periode van een jaar en zes maanden is verstreken. De conclusie luidt derhalve dat aan C en D nog niet de bevoegdheid toekomt om de executele van X en Y op grond van artikel 4:150 lid 2 sub b BW te beëindigen. Ook gaat het hof niet mee in de stelling dat voldoende middelen ter beschikking zijn gesteld om de schulden te voldoen. Daarmee komt het hof toe aan het principaal appèl. Het hof stelt voorop dat de executeur als vertrouwenspersoon van erflater kwalificeert en pleegt te worden aangesteld om de erfgenamen in het beheer van de nalatenschap te vertegenwoordigen. Het doel van een executele is om moeilijkheden en wrijvingen te voorkomen die te vrezen zijn als de erfgenamen zelf moeten handelen en samenwerken ten behoeve van een uitvoering van de uiterste wil en een ordelijke voorbereiding van de verdeling van de nalatenschap. Een van taken van de executeur is het voldoen van de schulden van de nalatenschap, waaronder (dus) ook het afgeven van legaten. In onderhavige procedure is het voldoen van de legaten – afgifte van het recht van bewoning aan X – nu juist het hete hangijzer tussen partijen. Voor het hof staat op grond van het voorgaande voldoende vast dat wanneer de afwikkeling van de nalatenschap aan de erfgenamen zou worden gelaten, er bij de afgifte van de legaten moeilijkheden zullen ontstaan. Aldus is er alle grond om de door erflater getroffen maatregel van executele in stand te laten. Tegelijkertijd is de vraag of X en Y nog wel de juiste personen voor deze executele zijn. Op grond van de feiten en omstandigheden stelt het hof vast dat er tussen de erfgenamen en de executeurs een zodanig wantrouwen heerst dat dit het functioneren van X en Y als executeurs belemmert. Dit staat een ordelijke afwikkeling van de nalatenschap in de weg. Tegelijkertijd is er juist vanwege het belang van die ordelijke afwikkeling in dit geval alle reden om de door erflater getroffen maatregel van executele in stand te laten. Aldus is er een patstelling ontstaan. In dat kader heeft X aangegeven dat zij bereid is om een andere executeur in haar plaats te stellen en daarom is het hof van oordeel dat ter doorbreking van de hiervoor beschreven patstelling het ontslag van X als executeur teruggedraaid dient te worden, met als doel dat zij binnen bekwame tijd en overeenkomstig haar toezegging een derde als executeur in haar plaats stelt. Voor het terugdraaien van het ontslag van Y bestaat bij deze stand van zaken onvoldoende grond zodat zijn ontslag als executeur gehandhaafd blijft.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 13-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:2525

Zaaknummer: 200.331.899/01

Rechters: H.A. van den Berg, M.C. Schenkeveld en T.M. Subelack

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vereffenaar slaagt niet in het bewijs dat aan de erfgenaam gelden zijn geleend in plaats van geschonken.

In een geschil tussen de benoemde vereffenaar [eiser] en een van de zeven erfgenamen van erflaatster [gedaagde] over de (terug)betaling door deze laatste van een bedrag aan de nalatenschap, oordeelt de kantonrechter dat vereffenaar er niet in is geslaagd om te bewijzen dat het betreffende bedrag door erflaatster aan gedaagde is geleend, en niet zoals gedaagde beweert aan hem is geschonken.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 11-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:6262

Zaaknummer: 10981722 \ CV EXPL 24-1263

Rechters: R.P.J. Quaedackers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Alvorens de verdeling vast te (kunnen) stellen, biedt het gerecht de kans een verklaring van erfrecht in brengen.

Alvorens de verdeling van de nalatenschap vast te stellen wordt ruimte geboden om een verklaring van erfrecht over te leggen. Vervolgens zullen de betrokken partijen de gelegenheid krijgen om zich uit te laten over de wijze van verdeling en de waarde(ring) van een huurrecht.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 04-09-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2024:202

Zaaknummer: AUA202300971

Rechters: T.A.M. Tijhuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In appèl gaat het tuchthof mee in het oordeel dat de langstlevende/executeur bevoegd was een legaat aan zichzelf af te geven en te leveren.

X [klager] is samen met zijn broers en moeder erfgenaam in de nalatenschap van zijn vader A. In zijn testament had A onder meer een keuzelegaat tegen inbreng ten behoeve van zijn echtgenote B opgenomen. Tot de nalatenschap behoort een appartement. B heeft dit appartement verkocht aan een derde waarbij zij aan de koper eveneens een geldbedrag heeft geschonken. X is het niet eens met deze verkoop en verwijt de notaris dat deze er geen rekening mee heeft gehouden dat B beschikkingsonbevoegd was en dat het legaat niet rechtsgeldig is geleverd. X verwijt de notaris daarnaast dat zij onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de belangen van alle betrokkenen en de omstandigheden waaronder de koop en de schenking tot stand zijn gekomen. Het hof sluit zich aan bij de overwegingen in eerste aanleg dat vaststaat dat de notaris alleen opdracht had gekregen zorg te dragen voor de levering van het appartement. Door het keuzelegaat ten behoeve van B en haar benoeming tot executeur was zij ongeclausuleerd bevoegd het legaat aan zichzelf uit te keren en het appartement aan zichzelf te leveren. Toestemming van de erfgenamen was daarvoor niet vereist. Dat B ervoor koos achteraf de waarde van de inbrengverplichting vast te stellen doet niets aan af aan de goederenrechtelijke werking van de levering.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 27-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:2293

Zaaknummer: 200.335.900/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, A.D.R.M. Boumans en S.V. Viveen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De veroordeling tot ontruiming wordt geschorst.

Kort en goed draait deze Antilliaanse zaak over de vraag of een in eerste aanleg gegeven ontruimingsbeslissing op de voet van artikel 272 Rv moet worden geschorst. Volgens het hof staat vast dat appellante X 76 jaar oud is en (kennelijk) op het door haar te ontruimen perceel woont. Volgens een eerder vonnis dient zij mogelijk te worden aangemerkt als een gebruiker van het perceel als bedoeld in de wettelijke regeling van de langdurig onverdeeld gebleven boedel. Dit alles duidt op een zwaarwegend belang bij schorsing van de ontruimingsveroordeling. Geïntimeerde heeft in zijn verweerschrift niet gespecificeerd welk belang hij heeft bij spoedige ontruiming van het perceel. Gelet hierop kan redelijkerwijs van geïntimeerde gevergd worden dat hij de uitkomst in hoger beroep afwacht met betrekking tot de vraag of X het perceel dient te ontruimen.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2024:181

Zaaknummer: SXM2024H00103

Rechters: G.C.C. Lewin, C.G. ter Veer en J. de Boer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van een aantal van de 118 erven verbiedt het gerecht gedaagde onder oplegging van een dwangsom om zonder machtiging beschikkingshandelingen met betrekking tot nalatenschapsgoederen te verrichten.

X [eisers in conventie en verweerders in reconventie] zijn, tezamen met ongeveer 118 andere personen, erfgenamen van de in 1946 te Aruba overleden A. Tot de onverdeelde nalatenschap behoren een viertal grondstukken. Y [gedaagde in conventie en eiseres in reconventie] heeft – zonder dat zij daartoe van alle deelgerechtigden tot de nalatenschap, onder wie X, een volmacht had verkregen – koopovereenkomsten gesloten met derden voor de (ver)koop en levering van die grondstukken. In deze kortgedingprocedure verbiedt het gerecht Y om, zolang zij niet van alle erven een daartoe strekkende rechtsgeldige volmacht heeft verkregen, zich met betrekking tot de percelen op welke wijze dan ook te (doen) uitgeven als vertegenwoordiger van de erven A en (potentiële) kopers te (doen) benaderen, gelden in ontvangst te (doen) nemen, althans andersoortige rechtshandelingen zijnde beschikkingshandelingen te (doen) verrichten. Y heeft – zo het gerecht – erkend dat zij met betrekking tot die percelen koopovereenkomsten heeft gesloten met derden. Vast staat dat Y dat niet heeft gedaan namens alle deelgerechtigden tot de nalatenschap. Aldus is (voorshands) sprake van onbevoegdlijk door Y verrichte beschikkingshandelingen de nalatenschap betreffende. Dat onbevoegdlijk handelen levert onder meer jegens X telkens een onrechtmatige daad op, die zij niet hoeven te dulden. Er zijn geen feiten of omstandigheden gesteld die een ander oordeel kunnen rechtvaardigen.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 26-07-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2024:210

Zaaknummer: AUA202402111 KG

Rechters: A.H.M. van de Leur

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een uitleggeschil wordt gelegenheid geboden een andere erfgenaam in rechte op te roepen omdat de uitkomst van de procedure mede het aantal erfgenamen bepaalt en daarmee ook diens positie raakt.

In het geschil in hoofdzaak vordert eiser X een verklaring voor recht dat zowel zij als gedaagde Y geen erfgenamen zijn van de in 2024 overleden erflater en dat B diens enig erfgenaam is. Y vordert in het incident dat de rechtbank X, althans gedaagde Y zelf, veroordeelt om B in het geding op te roepen op grond van artikel 118 Rv. Volgens Y gaat elke beslissing die betrekking heeft op de uitleg van het testament van erflater ook B aan. Uit de vorderingen en de stellingen van partijen volgt – zo de rechtbank – dat het geschil mede de belangen van B raakt, omdat zij in het testament tot (mede-)erfgenaam is benoemd. Dat in de procedure geen verdeling wordt gevorderd, maakt dat niet anders. Hoe de nalatenschap moet worden verdeeld is immers afhankelijk van hoeveel erfgenamen er zijn en wie dat zijn, en zo heeft de uitkomst van de procedure wel degelijk gevolgen voor de verdeling van de nalatenschap van erflater. Hoeveel erfgenamen er zijn en wie dat zijn, staat in het geschil in hoofdzaak onder andere ter discussie. De rechtbank is daarom van oordeel dat er sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding. De rechtbank stelt X in de gelegenheid om B op grond van artikel 118 Rv in het geding op te roepen. Uitleg uiterste wilsbeschikking (afdeling 4.4.1 BW)

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 25-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2024:4408

Zaaknummer: C/01/405254 / HA ZA 24-369

Rechters: E.J.C. Adang

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van de staat benoemt de rechtbank een vereffenaar.

De rechtbank wijst het verzoek van de staat tot benoeming ex artikel 4:204 lid 1 aanhef en onder a BW van een vereffenaar in de nalatenschap van X toe. X was op het tijdstip van overlijden niet gehuwd of geregistreerd als partner en heeft geen afstammelingen achtergelaten. De gemeente heeft in een e-mail aan het Rijksvastgoedbedrijf de nalatenschap aangemeld als vermoedelijk onbeheerde nalatenschap. Blijkens het boedelregister is de nalatenschap niet onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard. Verder is niet bekend of er erfgenamen zijn. Een erfgenamenonderzoek is achterwege gelaten vanwege het gebrek aan middelen daarvoor binnen de nalatenschap. De staat heeft ter onderbouwing van zijn belang bij benoeming van een vereffenaar gerefereerd aan zijn aan artikel 4:226 BW te ontleen belang en ook gewezen op het maatschappelijk belang van de vereffening. Volgens de rechtbank kan van oproeping van de in artikel 4:206 BW genoemde personen worden afgezien en zij benoemt het Rijksvastgoedbedrijf tot vereffenaar.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-05-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:9119

Zaaknummer: C/15/349917 / HA RK 24-29

Rechters: S.M. Auwerda

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter verleent executeurs ontslag omdat dit door de ene executeur zelf wordt verzocht en de andere executeur niet meer de hoedanigheid van (toegevoegd) notaris bezit.

Erflaatster heeft A [belanghebbende] en B tot executeurs benoemd, waarbij aan hen de bevoegdheid is toegekend om een executeur aan hen toe te voegen of in hun plaats te stellen. B heeft haar benoeming aanvaard en C [verzoekster] als executeur aan haar toegevoegd. A heeft haar benoeming niet aanvaard. A is ook benoemd tot enig erfgenaam. De kantonrechter wijst het door C ingediende verzoek om haar te ontslaan als executeur toe, omdat blijkens de parlementaire geschiedenis een dergelijk zelf ingediend verzoek altijd gehonoreerd moet worden. Ook is duidelijk dat C haar taak niet kan voltooien omdat de zoon van erflaatster niet reageert op verzoeken en de aan hem toekomende legitieme portie derhalve niet kan worden uitgekeerd. C verzoekt tevens B te ontslaan omdat B thans niet meer in hoedanigheid van (toegevoegd) notaris werkzaam is. Ook dit verzoek wijst de kantonrechter toe omdat op basis van de wijze waarop het testament is geredigeerd, duidelijk is dat is bedoeld om B uitsluitend in de hoedanigheid van (toegevoegd) notaris tot executeur te benoemen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 19-04-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:3754

Zaaknummer: 10966837 \ ER VERZ 24-47

Rechters: L.T. de Jonge

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter benoemt een nieuwe (vervangend) tijdelijk beheerder in een nalatenschap.

In de nalatenschap van X is in 2022 door de kantonrechter een tijdelijk beheerder aangewezen. De kantonrechter heeft bericht ontvangen dat die beheerder niet langer werkzaam is op het betreffende notariskantoor en dat het erfgenamenonderzoek en de afwikkeling van de nalatenschap van erflater nog gaande is. E.e.a. is voor de kantonrechter aanleiding om degene die het dossier heeft overgenomen aan te wijzen als vervangend tijdelijk beheerder.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:9434

Zaaknummer: 9765606 VZ VERZ 22-3209

Rechters: M. Fiege

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering van partner/legataris/executeur dat erven meewerken aan afgifte legaat gebruik en bewoning wordt afgewezen omdat omvang nalatenschap niet voldoende vaststaat.

Erflater A is in oktober 2023 overleden. Op het tijdstip van zijn overlijden woonde hij informeel samen met B. In zijn testament legateerde hij aan B het recht van gebruik en bewoning van de aan hem toebehorende en door hen tezamen bewoonde woning. B is tevens tot executeur benoemd, en C en D – de twee kinderen van A – tot erfgenamen. Twee weken na het overlijden hebben C en D informatie opgevraagd bij executeur B; een maand later is dit verzoek herhaald. In januari 2024 hebben C en D de nalatenschap beneficiair aanvaard. De advocaat van B heeft C en D in februari 2024 een voorlopige vermogensopstelling van de nalatenschap gestuurd waaruit blijkt dat deze ruimschoots toereikend is. B vordert in kort geding o.m. C en D te veroordelen tot medewerking aan de afgifte van het legaat aan haar. In reconventie vorderen C en D o.m. een veroordeling van B om informatie te verschaffen en een boedelbeschrijving op te stellen. Volgens de voorzieningenrechter is de vordering van B bij gebreke aan een boedelbeschrijving niet-toewijsbaar; de voorlopige vermogensopstelling is niet volledig (de erfbelasting ontbreekt en de hoogte daarvan moet nog worden vastgesteld) en voldoet niet aan de eis van een voldoende adequate boedelbeschrijving. De voorzieningenrechter volgt B wel in haar verweer dat zij niet is gehouden om haar eigen aangiften en aanslagen inkomstenbelasting aan C en D te verstrekken. Wel moet B de aangiften van A verstrekken en opgave doen van alle aanwezige roerende zaken die eigendom waren van A. De gevorderde taxatie van de woning wordt wegens onvoldoende onderbouwd belang afgewezen. Interessant is de vordering van C en D om B te veroordelen om zorg te dragen voor volledige voldoening van de openstaande (aflossingsvrije) hypotheekschuld bij de bank. Zij stellen dat verwacht mag worden van een executeur dat deze binnen een redelijke termijn overgaat tot voldoening van de schulden van de nalatenschap. B betoogt dat van haar niet verwacht kan worden dat zij uit eigen middelen de hypotheekschuld voldoet voor een woning waarvan zij geen eigenaar is maar slechts het recht van gebruik en bewoning heeft. De voorzieningenrechter stelt voorop dat een executeur de schulden van de nalatenschap met inachtneming van de voorrangregels uit artikel 4:7 BW moet voldoen. In beginsel moet de hypotheekschuld dan ook als een van de eerste schulden voldaan worden. Voordat overgegaan

kan worden tot aflossing van de schulden dient eerst een boedelbeschrijving te worden opgemaakt. Ook stelt de voorzieningenrechter dat partijen beter overleg moeten voeren over de situatie die door het gebrek aan liquiditeit is ontstaan. Een veroordeling van executeur B tot volledige voldoening van de hypotheekschuld op straffe van een dwangsom is op dit moment prematuur en wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 27-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:9914

Zaaknummer: C/15/353225 / KG ZA 24-300

Rechters: A.H. Schotman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt vorderingen op vader uit hoofde van moeders overlijden vast en gaat niet mee in eiswijziging omdat de akte waarbij het gewijzigde standpunt werd ingenomen, niet is betekend.

In deze zaak, die ziet op de afwikkeling/verdeling van vaders nalatenschap, zijn reeds diverse tussenvonnissen geweest. In onderhavige uitspraak stelt de rechtbank eerst de omvang van de nalatenschap van moeder vast omdat die relevant is in verband met de OBV-vorderingen die daaruit zijn ontstaan op vader. Vervolgens gaat de rechtbank in op de samenstelling van de nalatenschap van vader en gelast de wijze van verdeling van die nalatenschap. Interessant is dat de rechtbank conform artikel 130 lid 3 Rv voorbijgaat aan een eiswijziging van eiseres, aangezien zij de akte waarin dit (gewijzigde) standpunt is opgenomen niet heeft laten betekenen. Ten overvloede wijst de rechtbank erop dat het door de eiseres in de gewijzigde eis voorgestane beroep op verrekening op grond van artikel 6:136 BW moet worden gepasseerd indien de gegrondheid van de verrekening niet op eenvoudige wijze is vast te stellen. Dit is hier het geval omdat de precieze hoogte van de vordering vanwege de rente niet exact te begroten is.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 25-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:6568

Zaaknummer: C/05/386918 / HZ ZA 21-144

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Executeurs hoeven geen verantwoording af te leggen over de periode voor het overlijden van moeder en de zoon heeft onvoldoende gesteld en onderbouwd om tot nietigverklaring van moeders testament te kunnen concluderen.

In 2004 is vader overleden en in 2014 moeder. Vader had de zoon en de dochters tot erfgenamen benoemd en moeder het vruchtgebruik van zijn nalatenschap gelegateerd. Moeder heeft aan de zoon een erfdeel ter grootte van zijn legitieme portie toegekend en de dochters voor de rest tot erfgenamen en executeurs benoemd. In eerste aanleg heeft de zoon bij de rechtbank een vordering tot vaststelling van de verdeling van de nalatenschappen van vader en moeder ingesteld. Hij vorderde ook nietigverklaring dan wel vernietiging van het testament van moeder, rekening en verantwoording door de dochters van het beheer van de nalatenschappen van vader en moeder, betaling aan de nalatenschappen van huurpenningen van de woning en inzage in het medisch dossier van moeder. De dochters hebben gevorderd dat de rechtbank de wijze van verdeling van de nalatenschappen gelast. De rechtbank heeft de zoon tot medewerking aan de verkoop van de woning veroordeeld, het door de zoon gelegde deelgenotenbeslag op de woning opgeheven, de verdeling van beide nalatenschappen vastgesteld en bepaald dat de dochters als executeurs decharge wordt verleend. In appèl wijst het hof alle door de zoon aangevoerde grieven af. Voor wat betreft de nietigverklaring overweegt het hof dat de zoon moet stellen en zo nodig bewijzen dat (a) moeder ten tijde van het opmaken van de uiterste wilsbeschikking leed aan een geestelijke stoornis en (b) voorts dat deze stoornis toen een redelijke waardering van de bij de uiterste wilsbeschikking betrokken belangen belette of dat de wilsverklaring onder invloed van de geestelijke stoornis is gedaan. Dit heeft de zoon volgens het hof alleen met betrekking tot deel (a) gedaan. De zoon wijst op de verwarde geestestoestand van moeder op tijdstip testen; zij was toen volgens hem al enige tijd dementerende. De zoon stelt echter niet dat die verwarde geestestoestand van moeder een redelijke waardering van de belangen die bij haar testament waren betrokken belette en ook niet dat zij de verklaringen in haar testament onder invloed van die verwarde geestestoestand heeft gedaan. Alleen al daarom voldoet hij niet aan zijn stelplicht. Maar ook als de verwarde geestestoestand komt vast te staan is dat nog niet toereikend voor de nietigheid van het testament en is er geen reden de zoon toe te laten tot bewijslevering. Zelfs

als de zoon wel alle feiten zou hebben gesteld die noodzakelijk zijn voor het rechtsgevolg van artikel 3:34 BW (de onderdelen a en b) – zou toch (nog) moeten worden beoordeeld of de zoon de feiten die hij stelt (in het licht van de omstandigheden van het geval, het debat van partijen en de betwisting door de dochters) wel voldoende toelicht (motiveert). Is dat niet het geval, dan heeft hij onvoldoende voldaan aan zijn stelplicht en krijgt hij niet de gelegenheid bewijs te leveren. Het hof oordeelt dat de zoon de door hem gestelde feiten onvoldoende toelicht. De zoon volstaat met het overleggen van verklaringen van een buurvrouw, van hemzelf en van zijn vrouw. Uit die verklaringen blijkt dat deze drie personen vanaf begin 2007 contact hadden met moeder en uit bepaald gedrag van moeder afleidden dat zij niet meer de oude was en geestelijk achteruitging. Zij noemen bijvoorbeeld vergeetachtigheid, het niet herkennen van personen, het niet begrijpen van zaken, weglopen. Als de conclusies die deze drie personen aan het door hen waargenomen gedrag van moeder verbinden, kloppen, zijn deze – zo het hof – op zich onvoldoende en ook onvoldoende concreet om daaruit te kunnen afleiden dat bij moeder bij het testeren in oktober 2007 sprake was van een stoornis van de geestvermogens die een redelijke waardering van de belangen die bij haar testament waren betrokken belette of dat haar verklaringen in haar testament zijn gedaan onder invloed van die stoornis. Ter zake van de rekening en verantwoording stelt het hof dat de dochters niet verplicht zijn om over de periode van 2007 tot aan moeders overlijden verantwoording af te leggen. Voor het aannemen van die verplichting is nodig dat er een rechtsverhouding bestaat die inhoudt dat de een zich jegens de ander (de rechthebbende) moet verantwoorden over de behoorlijkheid van enig vermogensrechtelijk beleid. Zo'n rechtsverhouding kan voortvloeien uit de wet, een rechtshandeling of ongeschreven recht. Niet is komen vast te staan dat er zo'n rechtsverhouding is/bestaan heeft. De wet bepaalt wel in artikel 4:151 BW dat de dochters als executeurs rekening en verantwoording moeten afleggen over hun beheer van de nalatenschap, maar die plicht strekt zich niet uit over de periode voor het overlijden van moeder. Er is geen rechtshandeling en ook geen regel van ongeschreven recht die in dit geval kan leiden tot een verplichting van de dochters zich jegens de zoon te verantwoorden over wat zij voor moeder hebben gedaan.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-10-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:6116

Zaaknummer: 200.322.580

Rechters: J.H. Lieber, R.A. Dozy en P.G. Knoppers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Huishoudelijk hulp maakt misbruik van omstandigheden en handelt onrechtmatig door tijdens leven gelden van kwetsbare erflater aan te nemen en moet deze terugbetalen.

Appellante X heeft als zzp'er (ingehuurd via de in eerste aanleg (mede)gedagvaarde betrokkene Y) in het kader van de Wmo huishoudelijke hulp geboden aan erflater. In 2019 heeft X circa € 400 in contanten en in 2020 € 4.000 aan girale overschrijvingen ontvangen van erflater en zij heeft na diens overlijden op eigen verzoek nog € 75 ontvangen. In eerste aanleg overwoog de kantonrechter dat ook al zou erflater deze eerste bedragen uit eigen beweging aan X hebben betaald en hebben toegezegd, het in ontvangst nemen en behouden daarvan als misbruik van omstandigheden en als een onrechtmatige daad kan worden gekwalificeerd. Zowel betrokkene Y als X is hoofdelijk veroordeeld deze bedragen terug te betalen. Eerste aandachtspunt is het oordeel van het hof dat géén sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding tussen de erven [geïntimeerden] van erflater en X en Y omdat i.c. zich niet het geval voordoet waarin een oordeel wordt gevraagd dat feitelijk of rechtens alleen voor tenuitvoerlegging vatbaar is als het tegenover alle betrokken partijen gezag van gewijsde verkrijgt. Het hoofdelijke karakter van de in eerste aanleg door de erven gevorderde (en deels toegewezen) veroordelingen is daarvoor niet voldoende. Ook constateert het hof dat onweersproken is dat een van de geïntimeerden in 2024 is overleden en dat, nu deswege géén schorsing van het geding op de voet van artikel 225 Rv heeft plaatsgevonden, het geding op grond van artikel 225 lid 2 Rv mede op naam van deze oorspronkelijke partij wordt voortgezet. Het hof gaat ook voorbij aan de door X gestelde niet-ontvankelijkheid van geïntimeerden omdat zij niet allemaal op de hoogte waren van de mede in hun naam gevoerde procedure. Het hof stelt vast dat uit de in het geding gebrachte verklaring van erfrecht blijkt dat geïntimeerden de vier erfgenamen zijn van erflater en dat drie van hen volmacht hebben gegeven aan Q om hen te vertegenwoordigen ter zake van het beheer als bedoeld in artikel 3:170 lid 2 BW, alsmede ter zake van de vereffening van de nalatenschap. Daarenboven biedt artikel 3:171 BW de mogelijkheid dat een deelgenoot op eigen naam een rechtsvordering tegen derden instelt ter verkrijging van een rechterlijke uitspraak ten behoeve van de gemeenschap, tenzij een regeling anders bepaalt. Van dit laatste is niet gebleken. Omdat Q als eisende partij de zaak aanhangig heeft is gemaakt en uit de bij de dagvaarding in eerste aanleg overgelegde

verklaring van erfrecht blijkt van de volmacht heeft X redelijkerwijs kunnen en moeten begrijpen dat de vorderingen zijn ingesteld door Q voor zichzelf als erfgenaam en als gevolmachtigde van de andere erfgenamen (art. 3:170 BW) dan wel door Q voor zichzelf als erfgenaam mede namens de gezamenlijke erfgenamen ten behoeve van de gemeenschap. Inhoudelijk constateert het hof dat uit de feiten een beeld naar voren komt van erflater als kwetsbare, eenkennige oudere, die kampte met lichamelijke en enige geestelijke beperkingen en die een beperkt sociaal netwerk en een toenemende zorgbehoefte had. Gezien de professionele relatie tussen X en erflater moest X op de hoogte zijn geweest van diens hoge leeftijd en zorgbehoefte. Zij wist van de – in haar eigen woorden – overwegend slechte relatie tussen erflater en de erven en was op de hoogte van het beperkte sociale netwerk van erflater. De coronaperiode heeft die kwetsbare en afhankelijke positie van erflater tegenover X nog versterkt, en anders dan X betoogt, is voor afhankelijkheid niet noodzakelijk dat erflater een verdergaande zorgbehoefte (aan bijvoorbeeld medische/psychosociale verzorging en verpleging) had dan geïndiceerd. Ook de gedragscode van Y stond in weg aan het aannemen van de bedragen. Een professionele zorgverlener handelt in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt indien hij giften aanneemt van degene die ten opzichte van hem in een kwetsbare en afhankelijke positie verkeert (vgl. art. 7:178 lid 1 en 2 BW en Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden, art. 2.4, die hiervan een weerslag zijn voor professionele zorgverleners en ECLI:NL:GHDHA:2024:286). Dit klemmt temeer nu X erflater ook nog maar relatief korte tijd kende toen zij deze gelden van hem aannam én de door X giraal en in contanten van erflater ontvangen gelden onmiskenbaar hoger zijn dan een symbolisch gebaar van dank. Daarmee handelde X onrechtmatig, en bij gebreke aan een rechtvaardigingsgrond kan dit handelen haar worden toegerekend en moet zij de daardoor geleden schade vergoeden. Tot slot stelt het hof vast dat het door de erven gelegde beslag niet onnodig was.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 24-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2024:1763

Zaaknummer: 200.318.516/01

Rechters: P. Volker, E. Loesberg en J.N. de Blécourt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank bevestigt dat de inhoud van een af te leggen rekening en verantwoording wordt ingekleurd door de aard van de rechtsverhouding tussen partijen en de omstandigheden van het geval waarbij in familiale verhoudingen geen al te hoge eisen mogen worden gesteld.

In deze zaak blijkt slechts summier van de feiten. Wel is duidelijk dat er een geschil speelt over de door de gemachtigden af te leggen rekening en verantwoording over de tijdens leven verrichte rechtshandelingen. De rechtbank overweegt dat de inhoud van hetgeen als rekening en verantwoording mag worden verlangd, telkens wordt bepaald door de aard van de rechtsverhouding en de omstandigheden van het gegeven geval. In dat kader is in een eerder tussenvonnis al vooropgesteld dat in deze zaak aan het afleggen van rekening en verantwoording geen al te hoge eisen kunnen worden gesteld, omdat het gaat om (verstoorde) familieverhoudingen. De rechtbank stelt dat hoewel op basis van de door erflater verstrekte volmacht aangenomen kan worden dat sprake is van een verplichting van gedaagden tot het afleggen van rekening en verantwoording, de vordering van eiser niet kan worden toegewezen. Gelet op de familierechtelijke relatie tussen erflater en gedaagden kan volgens de rechtbank van hen echter geen verregaande administratieplicht worden verlangd. Ook hebben gedaagden al een toelichting gegeven op diverse overschrijvingen/betalingen en is een uitgebreide toelichting gegeven op de opnames en overboekingen. Bovendien beschikte eiser al over de bankafschriften van erflater en beschikt hij inmiddels ook over de inhoud van een map, die onder meer kassabonnen bevat. Het betoog dat de door gedaagden afgelegde verklaringen in strijd met de waarheid zijn, rechtvaardigt niet dat zij worden veroordeeld om nogmaals verantwoording af te leggen omdat niet kan worden afgedwongen dat zij anders verklaren dan dat zij tot nu toe hebben gedaan. Na deze overweging beoordeelt de rechtbank de stelling dat gedaagden onrechtmatig bedragen hebben onttrokken en daarom gehouden zijn tot terugbetaling en stelt – bij gebreke van een nadere onderbouwing en onvoldoende invulling van de op eisers rustende stelplicht – dat het gevorderde grotendeels wordt afgewezen. Met uitzondering van een lening aan een van de gedaagden van € 500 is geen sprake van onrechtmatige onttrekkingen. Nu geen sprake is van onrechtmatige onttrekkingen is ook het aandeel in de nalatenschap niet verbeurd.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 28-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:9917

Zaaknummer: C/15/341099 / HA ZA 23-352

Rechters: J.J. Dijk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gerecht wijst verzoek tot ontslag testamentair bewindvoerder af.

Erflater A is in 2023 overleden. Verzoekster Q is de moeder van de onder curatele gestelde verzoekster C en was tezamen met erflater A haar curator. De erfgenamen van A zijn verzoekster C, verweerder D en (volgens hem) een andere (half)broer E. A heeft de verkrijging van C onder bewind gesteld en D tot bewindvoerder benoemd. Bij gebreke aan een gewichtige reden als bedoeld in artikel 4:164 lid 2 BWC wijst het gerecht het verzoek tot ontslag van D als bewindvoerder en de benoeming van A in diens plaats af. Redengevend daarvoor is o.m. dat de verstreken tijd voor het opmaken van een boedelbeschrijving en het afleggen van rekening en verantwoording maar kort was verstreken op het moment van het indienen van het verzoekschrift en dat verzoekers geen contact hebben gezocht met D. Wel stelt het gerecht een termijn waarbinnen de boedelbeschrijving moet zijn opgemaakt.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2024:174

Zaaknummer: CUR202401893

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter wijst de door de vereffenaar gevorderde ontruiming van woning toe.

In 2005 is erflater A overleden met achterlating van vier kinderen, onder wie gedaagde B. Gedaagde C is de ex-partner van A. Tot de nalatenschap behoort een woning die is belast met een recht van hypotheek ten behoeve van Q. De op verzoek van Q [zie ERF 2024-0241] benoemde vereffenaar X is ermee bekend dat B en C na het overlijden in de woning zijn getrokken en in een gesprek hebben B en C aan X meegedeeld dat zij niet over de middelen beschikken om deze woning over te nemen. Daarop gaf X aan dat de woning wordt verkocht en dat B en C andere woonruimte moeten zoeken. Ondanks diverse pogingen heeft X daarna geen contact meer gekregen met B en C. X vordert in kort geding ontruiming van het pand en B en C verzoeken dat hun langer de tijd wordt gegeven om vervangende woonruimte te zoeken. De voorzieningenrechter wijst de gevorderde ontruiming toe omdat het risico groot is dat de woning snel minder waard wordt (B en C hebben geen onderhoud gepleegd en de staat van de woning gaat snel achteruit), omdat de vordering niet onrechtmatig of ongegrond is, omdat B en C geen verweer hebben gevoerd en omdat hun aanwezigheid in de woning een vlotte verkoop in de weg staat.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:9660

Zaaknummer: C/10/685432 / KG ZA 24-849

Rechters: Th. Veling

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In verband met mogelijke belangenverstrengeling en in het belang van transparantie geeft de kantonrechter een aanwijzing aan de door de rechtbank benoemde vereffenaars dat zij een andere persoon machtigen die namens hen in rechte in procedures optreedt.

In de nalatenschap van de in 2023 overleden erflater die zijn broer A en twee zussen B en C als erfgenamen heeft achtergelaten, heeft de rechtbank twee vereffenaars benoemd. De vereffenaars hebben X gemachtigd om namens hen in procedures in rechte op te treden. Thans verzoeken A en B de kantonrechter om de vereffenaars een aanwijzing te geven dat zij een andere gemachtigde dan X aanwijzen. Bij leven van de erflater was X gemachtigd in de procedures die de erflater zelf en in de procedures die de erflater samen met C jegens A en B voerden. Die procedures lopen nog en door het overlijden van de erflater zijn dit procedures van de nalatenschap van de erflater geworden. Aangezien die procedures de omvang van de nalatenschap kunnen beïnvloeden en zij net als C erfgenamen van de nalatenschap zijn, vinden zij het niet verstandig dat X als gemachtigde van de nalatenschap blijft optreden. Er kan immers belangenverstrengeling optreden, zo A en B. De kantonrechter wijst dit verzoek toe. Gelet op het aantal procedures waarbij zowel de nalatenschap als de ene procespartij en A en B als de andere procespartij zijn betrokken, gaan deze procedures over zaken die tot de nalatenschap behoren waarvan A, B en C erfgenamen zijn. Gelet hierop is – zo de kantonrechter – voorstelbaar dat het aanblijven van X als gemachtigde van de nalatenschap tot wantrouwen bij A en B kan leiden. Het is zowel in het belang van A en B als in het belang van de nalatenschap en C dat er transparantie is en blijft en dat (de schijn van) belangenverstrengeling en mogelijke procedures ter zake wordt voorkomen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 18-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:6651

Zaaknummer: 11274851 EZ VERZ 24-268

Rechters: R.P.J. Quaedackers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt legitimaire massa vast en beoordeelt aan wie van beide echtelieden de gedane schenkingen moeten worden toegerekend.

Uit het in algehele gemeenschap van goederen gesloten huwelijk van de in 2020 overleden erflater en in 2022 overleden erflaatster zijn twee kinderen geboren: dochter/eiser A en zoon/gedaagde B. In hun testamenten hadden erflater en erflaatster elkaar en dochter A tot erfgenaam benoemd en de broer van erflater [mede-eiser X] tot executeur. B heeft in beide nalatenschappen een beroep op zijn legitieme portie gedaan. Een winkelpand en een daarboven gelegen appartement zijn in ieder geval sinds de Tweede Wereldoorlog in eigendom geweest van de familie van erflater. In de winkelruimte werd door erflater en B als beherende vennoten, en erflaatster als stille vennoot, een sigarenhandel geëxploiteerd. Bij de ontbinding van de vof in 2007 heeft B de winkelruimte in eigendom gekregen en op de koopsom hebben erflater en erflaatster circa € 22.000 bij wege van schenking kwijtgescholden. Nadat het aanvankelijk voor € 395.000 in de verkoop stond, heeft B in 2013 het appartement voor € 310.000 gekocht. Dochter A is gehuwd met Y en uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren. B, Y en de kinderen hebben circa € 98.000 aan schenkingen ontvangen van erflater en erflaatster. In 2023 hebben A en B een overeenkomst gesloten waarin is vastgelegd dat partijen van mening verschillen over de omvang van de legitimaire massa, maar dat het totaal aan legitieme porties van B voorlopig is begroot op circa € 133.500. A heeft dit bedrag via de kwaliteitsrekening van een notaris aan B voldaan. A en X vorderen in onderhavige zaak o.m. dat B wordt veroordeeld opgave te verstrekken van alle door hem van erflater en erflaatster ontvangen schenkingen alsmede de veroordeling van B tot (terug)betaling van circa € 73.500 aan de nalatenschap. In het incident vordert B machtiging om namens en op kosten van de beide nalatenschappen bankafschriften, belastingaangiften, polissen e.a. op te kunnen vragen. In reconventie vordert B een verklaring voor recht dat de legitieme porties minimaal € 133.500 bedragen dan wel een door de rechtbank vast te stellen hoger bedrag. Over de stelling van B dat tot niet-ontvankelijkheid moet worden geconcludeerd overweegt de rechtbank dat de inleidende dagvaarding door X is uitgebracht in hoedanigheid van executeur in de nalatenschap van erflaatster. Gelet op de uitdrukkelijk wens van partijen dat dit geschil inhoudelijk wordt behandeld, gaat de rechtbank ervan uit dat X de vorderingen heeft ingesteld in zijn hoedanigheid van executeur van zowel erflater als erflaatster. Ook heeft

het feit dat X zijn taak had neergelegd en dat A zijn taken in die periode heeft waargenomen, geen gevolgen, mede – zo de rechtbank – omdat X zijn werkzaamheden inmiddels weer heeft opgevat en het nimmer tot een bij de kantonrechter ingediend ontslagverzoek is gekomen. Met betrekking tot de door partijen ontvangen giften stelt de rechtbank dat zij partijen in juni 2024 heeft bevolen opgave van de ontvangen giften te doen. De rechtbank heeft geen reden om te twijfelen aan de juistheid van de in dat kader door B (Y en de kinderen) gedane opgave van schenkingen ad € 98.000. Ook ziet de rechtbank geen reden om te twijfelen over de stelling van B dat hij niet meer dan genoemde € 22.000 heeft ontvangen. Wel ziet de rechtbank aanleiding om het verschil tussen de door B betaalde koopprijs voor de winkelruimte en de getaxeerde waarde in ogenschouw te nemen. De rechtbank volgt de uitleg ter zake door B dat dit verschil is veroorzaakt doordat een belastinglatentie wegens de beëindiging van de commanditaire vennootschap in mindering is gebracht op de getaxeerde waarde en enkel de kwijtschelding op de koopsom wordt aangemerkt als gift. Voor wat betreft de latere aankoop door B van het appartement leidt de rechtbank uit de feiten af dat de erflater in ieder geval serieus de mogelijkheid in overweging heeft genomen om het appartement aan een derde te verkopen. Het ligt alleen al om deze reden niet voor de hand dat B een prijs heeft betaald die aanmerkelijk lager ligt dan de waarde van het appartement in het economische verkeer. Dat de prijs die B voor het appartement heeft betaald € 85.000 lager ligt dan de vraagprijs, maakt dat niet anders. Vervolgens de rechtbank is vervolgens de vraag welke schenking resp. aan erflater en/of aan erflaatster moet worden toegerekend. Bij de beoordeling daarvan stelt de rechtbank voorop dat bij de toerekening van een gift niet dient te worden afgeweken van de formele tenaamstelling, waarmee wordt bedoeld dat giften voor het geheel moeten worden toegerekend aan degene van de echtgenoten die partij bij de schenking is geweest. Met inachtneming van het feit dat de schenkingen aan A en haar gezin zijn gedaan vanaf de gezamenlijke rekening van erflater en erflaatster stelt de rechtbank dat enkel de schenkingen gedaan na het overlijden van erflater uitsluitend aan erflaatster worden toegerekend. Vervolgens stelt de rechtbank de legitieme aanspraak van B vast.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 09-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:16001

Zaaknummer: C/09/657533 / HA ZA 23-1054

Rechters: J.J. Kuipers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadat klaagster in dezelfde nalatenschap al eerder een klacht had ingediend wordt zij niet-ontvankelijk verklaard met betrekking tot hetgeen ten tijde van de indiening van de eerste klacht bekend was of redelijkerwijs bekend kon zijn over het vermeende onzorgvuldig handelen van de notaris.

In de door de notaris gepasseerde testamenten van de overleden vader en moeder van klaagster is klaagster onterfd en is aan haar uitsluitend een geldvordering ter hoogte van de legitieme portie gelegateerd. De notaris is samen met de broer van klaagster tot executeur benoemd. In 2021/2022 is een klacht van klaagster tegen de notaris in het kader van de afwikkeling van deze nalatenschappen ongegrond verklaard. Volgens klaagster heeft de notaris zich opnieuw klachtwaardig gedragen bij de afwikkeling van de nalatenschappen. Anders dan de kamer is het hof van oordeel dat het klachtonderdeel over het onzorgvuldig handelen door de notaris niet-ontvankelijk is voor zover het onzorgvuldig handelen gebeurtenissen betreft die reeds bekend waren op het moment dat klaagster de eerste klacht indiende. In het kader van een goede procesorde en proceseconomie had van klaagster verwacht mogen worden – zeker gezien de bijstand die klaagster kreeg van haar echtgenoot die toen advocaat was – dat de klacht geconcentreerd werd aangebracht. Alles wat ten tijde van de indiening van de eerste klacht bekend was of redelijkerwijs bekend kon zijn over het vermeende onzorgvuldig handelen van de notaris, had toen reeds door klaagster moeten worden aangevoerd. Ook verenigt het hof zich met het oordeel van de tuchtkamer in eerste aanleg dat het tot de beleidsvrijheid van een executeur behoort om al dan niet een voorschot op een legaat uit te betalen. Daartoe bestaat volgens het hof geen verplichting, ook niet als in de nalatenschap voldoende liquide middelen aanwezig zijn om een voorschot uit te keren. Ook verwijt klaagster de notaris dat deze klachtwaardig handelde doordat de notaris bij het proces om te komen tot een vaststellingsovereenkomst (VSO) ter finale beslechting van alle gerezen geschilpunten haar eigen belang boven dat van de afwikkeling van de nalatenschappen heeft gesteld. De notaris deed dit door als voorwaarde voor ondertekening van de VSO te stellen dat een bepaling betreffende de bestemming van de as van erflater(s) in de VSO moest worden verwijderd/weggelaten. Ook dit klachtonderdeel treft geen doel omdat het – zo het tuchthof – aan de notaris is om te beslissen of zij wel of niet een VSO tekent.

Verder meent klaagster dat de gelden uit de nalatenschap op de derdengelden-rekening van de notaris hadden moeten staan en dat deze niet risicovol op rekeningen bij banken thuishoren. Naar het oordeel van het hof miskent klaagster met dit verwijt dat het voor notarissen gebruikelijk is deze gelden op de lopende rekening(en) te laten staan. Voor de notaris bestond geenszins de verplichting de gelden op haar derdengeldenrekening te zetten. Bovendien zou, wanneer het geld op de derdengeldenrekening had gestaan, de mede-executeur niet (meer) bevoegd zijn geweest te beschikken over de gelden van de nalatenschap, omdat hij geen notaris is. Ook dit klachtonderdeel acht het hof ongegrond. De vermeende weigering van de notaris om klaagster te willen groeten en/of de hand te schudden is ook tuchtrechtelijk niet laakbaar.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 27-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:2338

Zaaknummer: 200.335.745/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, A.D.R.M. Boumans en S.V. Viveen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De door de dochter van de overleden gedaagde verzochte schorsing wordt afgewezen omdat niet vaststaat dat zij (enig) erfgenaam is en het tegen de gedaagde verleende verstek nog niet is gezuiverd; ook de verzochte tussenkomst wordt afgewezen nu geen eigen vordering wordt ingesteld.

In deze niet-erfrechtelijke zaak heeft X BV [eiseres in hoofdzaak en verweerster in het incident] in hoofdzaak gevorderd dat A en B worden veroordeeld tot betaling van circa € 94.000 in verband met onbetaald gelaten facturen ter zake van een door hen gegeven opdracht voor het leveren van een maatwerk prefab woonunit. C, een dochter (van de inmiddels overleden) moeder A, vordert in het incident dat zij wordt toegelaten om in de procedure tussen te komen om de vordering van X BV op A te betwisten. Zij stelt dat zij een financieel belang heeft bij de uitkomst van de procedure omdat X BV conservatoir beslag heeft gelegd op het onverdeelde aandeel van A in de woning waarvan C door vererving mede-eigenaar geworden is. De belangen van C worden direct geraakt nu A in rechte wordt aangesproken, zij geen verweer voert en niet beschikt over de financiële middelen om het gevorderde bedrag te voldoen en voor betaling naar het zich laat aanzien verkoop of (her)financiering van de woning noodzakelijk is. Volgens X BV en B moet deze vordering tot tussenkomst worden afgewezen. C heeft bij akte ingediend op 11 september 2024 verzocht de procedure ex artikel 224 Rv te schorsen in verband met het overlijden van A. Volgens de rechtbank kan die akte niet tot schorsing leiden, omdat schorsing plaatsvindt door betekening van de ingeroepen grond voor de schorsing aan de wederpartij dan wel door een daartoe strekkende akte ter rolle. Als dat niet gebeurt, wordt het geding op naam van de oorspronkelijke partij (in dit geval A) voortgezet. De rechtbank stelt dat de erfgenaam/erfgenamen van A bevoegd is/zijn tot schorsing. Verder geldt – zo de rechtbank – dat omdat A niet in de procedure is verschenen, het tegen haar verleende verstek eerst (door haar rechtsopvolgers) gezuiverd moet worden voordat dergelijke stappen kunnen worden gezet. In onderhavige zaak is het verstek niet gezuiverd en is bovendien niet duidelijk of C (de enige) erfgenaam is van A. Ook de vordering tot tussenkomst wijst de rechtbank af. De rechtbank stelt voorop dat eenieder die een belang heeft bij een tussen andere partijen aanhangig geding, kan vorderen zich daarin te mogen voegen of daarin te mogen tussenkomen

(art. 217 Rv) om een eigen vordering in te stellen tegen (een van) de andere partijen. De rechtbank meent dat uit de stellingen van C naar voren komt dat zij geen eigen vordering wenst in te stellen, maar verweer wil voeren voor of ten behoeve van A tegen de vordering die X BV tegen A heeft ingesteld. Daarvoor is de figuur van tussenkomst niet bedoeld.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:16548

Zaaknummer: C/09/666869 / HA ZA 24-455

Rechters: P. Dondorp

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De door de executeur gevorderde ontruiming van de door erflater verhuurde wordt afgewezen omdat de huurachterstand is ingelopen en het overlijden van de verhuurder de huur niet doet eindigen.

Erflater A en zijn neef B hebben mondeling een huurovereenkomst gesloten. Eiseres X is door A tot executeur benoemd. Gedaagde B verkeerde aanvankelijk in de veronderstelling (mede-)erfgenaam te zijn van A, maar dat bleek niet het geval. B heeft vanaf oktober 2023 geen huur betaald en X heeft in november 2023 de huur per 1 februari 2024 opgezegd. De vorderingen van X tot o.m. ontbinding van de huurovereenkomst, betaling van achterstallige huur en ontruiming van de woning worden afgewezen. B heeft inmiddels de achterstallige huur voldaan. Ten tijde van dagvaarden was de huurachterstand gelijk aan vijf maanden huur. In de dagvaarding heeft X gesteld dat de huurachterstand een tekortkoming vormt in de nakoming van de huurovereenkomst. De kantonrechter overweegt dat het aan de feitenrechter is om te beoordelen of de tekortkoming, gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder het concrete belang van de huurder bij het voortduren van de huurovereenkomst, van voldoende gewicht is om de overeenkomst te ontbinden. Bij een tekortkoming in de vorm van een huurachterstand geldt dat een huurachterstand van drie maanden of meer in principe voldoende ernstig is om de ontbinding van een huurovereenkomst te rechtvaardigen. Ten tijde van de mondelinge behandeling is de huur over de relevante periode echter al volledig betaald, waarmee geen sprake meer is van een tekortkoming aan de zijde van B. Hoewel het inlopen van de huurachterstand de originele tekortkoming niet ongedaan maakt, kan – zo de kantonrechter – de tekortkoming een ontbinding en ontruiming hier niet meer rechtvaardigen. De vordering om de huurovereenkomst op die grond te ontbinden, is daarmee niet (meer) toewijsbaar. Dat regelmatig te laat zou zijn betaald, althans uitgaande van de bewering dat een betaaltermijn was overeengekomen – zo dit al mede ten grondslag is gelegd aan de vordering – is hier evenmin voldoende. De blote stelling van X dat zij als executeur exclusief bevoegd is en het recht heeft om de woning te ontruimen, kan de kantonrechter niet plaatsen. Hiervoor ontbreekt elke wettelijke basis. X miskent dat het overlijden van de verhuurder de huur niet hoeft te doen eindigen (art. 7:229 BW). X stelt dat, om uit de onverdeelde boedel te komen, het noodzakelijk is dat de huurovereenkomst wordt beëindigd zodat de woning leeg ontruimd kan worden verkocht, maar deze noodzaak deelt de

kantonrechter niet.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 25-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:6709

Zaaknummer: 10973231 CV EXPL 24-1220

Rechters: P.H.M. Kuster

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De echtgenote van overleden man is geen belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv in de procedure tot gerechtelijke vaststelling van diens ouderschap.

Y, de man van X, is overleden. X is enig erfgenaam van Y. Q is een procedure gestart tot gerechtelijke vaststelling van het ouderschap van Y. De Hoge Raad oordeelt dat X geen belanghebbende is in die procedure hoewel de vaststelling van het ouderschap de vestiging van een afstammingsrelatie tussen Y en Q tot gevolg kan/zal hebben. De Raad overweegt dat de kring van personen die een vaststellingsverzoek kunnen doen in artikel 1:207 lid 1 BW beperkt is tot het kind/Q en diens moeder. De kring van personen die geacht kunnen worden rechtstreeks bij de vaststelling van het ouderschap te zijn betrokken, beperkt zich tot de moeder, het kind en degene van wie verzocht wordt het ouderschap vast te stellen; buiten deze kring vallende personen zijn niet aan te merken als belanghebbenden in de zin van artikel 798 lid 1 Rv. X behoort niet tot deze kring. De omstandigheid dat X als gevolg van de vaststelling van het vaderschap van Y ten aanzien van Q wordt geraakt in haar vermogensrechtelijke belang als erfgenaam van Y leidt niet tot een ander oordeel. Dat betreft geen belang waarop de zaak rechtstreeks betrekking heeft. De klacht tegen het niet-ontvankelijkheidsoordeel van het hof stuit hierop af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1370

Zaaknummer: 23/04521

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en J.P. van den Berg

Wetsartikelen: 798 lid 1 Rv

RECHTSPRAAK

Nadat in een effectenleasezaak diverse overlijdens hebben plaatsgehad, wordt het verzoek tot voeging toegestaan.

In deze effectenleasezaak met een erfrechtelijk element blijkt dat X als erfgenaam van Y met uitsluiting van eenieder, gerechtigd is tot alle goederen die behoren tot de door het overlijden van Y ontbonden huwelijksgemeenschap en de daarin begrepen nalatenschap. X is als enig rechthebbende bevoegd om deze goederen te beheren en daarover te beschikken. Inmiddels is ook X overleden. Eiser A stelt zich op het standpunt dat de enige erfgenamen van Y die ten behoeve van de gemeenschap der nalatenschap van Y nu nog kunnen procederen de zonen (en afstammelingen) van Y zijn. A verzoekt voeging van zijn broer/eiser B. De rechtbank verwijst naar artikel 217 Rv en overweegt dat voor het aannemen van een belang bij voeging voldoende is dat de partij die voeging vordert, nadelige gevolgen kan ondervinden van een uitkomst van de procedure die ongunstig is voor de partij aan wier zijde deze derde zich voegt. Nu onweersproken is gesteld dat B (de enige) mede-erfgenaam is die ten behoeve van de gemeenschap der nalatenschap van Y nu nog kan procederen en een eventuele niet-ontvankelijkheid van A nadelig (vertraging vaststelling vordering) kan zijn voor B, is het in artikel 217 Rv vereiste belang gegeven. Er is verder geen strijd met de eisen van een goede procesorde of misbruik van procesrecht, zodat de vordering tot voeging is toegestaan.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-09-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:5798

Zaaknummer: 9686839 EL 22-10

Rechters: C.L.J.M. de Waal

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het beroep van de langstlevende echtgenote op vernietiging van leningen ex artikel 1:88 lid 1 onder a en d BW wordt afgewezen zodat zij door de zuivere aanvaarding gehouden is tot betaling.

Deze zaak heeft slechts een beperkt erfrechtelijk aspect. Schuldeiser X heeft twee geldleningen verstrekt aan de met V gehuwde M. Onderdeel van de leningen is de afspraak dat de lening moet worden terugbetaald bij het overlijden van M en dat bij verkoop van een van beide woningen van M de lening met de opbrengst moet worden afgelost. M overlijdt en V aanvaardt de nalatenschap zuiver. V gaat in beroep tegen de in eerste aanleg grotendeels toegewezen vordering tot betaling van de geleende bedragen. Het hof gaat niet mee in het betoog van V dat de leningsafspraken een bezwaring van de echtelijke woning inhielden waarvoor V toestemming had moeten geven ex artikel 1:88 lid 1 onder a BW. Er is – zo het hof – slechts sprake van een contractuele bepaling die alleen leidt tot een (verbintenisrechtelijke) aflossingsverplichting zonder dat sprake is van een bezwaring van de woning. Ook is geen sprake van een koop op afbetaling. De erfrechtelijke component zit in de overweging van het hof dat het bestaan van de betalingsverplichting voor het overige niet ter discussie is gesteld. Ook zijn geen bezwaren aangevoerd tegen het oordeel van de rechtbank dat op de vraag of V als erfgenaam van M aansprakelijk is, Nederlands recht van toepassing is. V is door de zuivere aanvaarding aansprakelijk voor de schulden van M.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-08-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:5056

Zaaknummer: 200.333.777

Rechters: C. Bakker, A.W. Steeg en P.E. Lucassen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter verleent machtiging om negatieve nalatenschap namens de minderjarigen te verwerpen.

De kantonrechter wijst het verzoek van X en Y toe (gedaan in hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van de minderjarige A en B) hen te machtiging om namens de in het Verenigd Koninkrijk hun gewone verblijfplaats hebbende minderjarigen de nalatenschap te verwerpen van de in 2023 in Nederland overleden erflaatster. X en Y hebben door overlegging van bankafschriften en schuldenlijsten voldoende aannemelijk gemaakt dat de nalatenschap negatief is. De kantonrechter beoordeelt zijn bevoegdheid aan de hand van Verordening (EU) 2019/1111 van 25 juni 2019, Brussel II-ter, en constateert dat het Verenigd Koninkrijk als niet-lidstaat niet is gebonden aan de verordening. Artikel 16 lid 3 van de verordening bepaalt echter dat indien de geldigheid van een voor rekening van een kind verrichte of te verrichten rechtshandeling in een erfenisprocedure voor een gerecht in een lidstaat de toestemming of goedkeuring van een gerecht vereist, een gerecht in die lidstaat kan beslissen een dergelijke rechtshandeling goed te keuren of toe te staan, ook indien het krachtens de verordening niet bevoegd is. Nu de laatste woonplaats van erflaatster in Nederland gelegen is en de procedure betreffende de afwikkeling van de nalatenschap derhalve in Nederland plaatsvindt, verklaart de kantonrechter zich ex artikel 16 lid 3 van de verordening bevoegd om van het verzoek kennis te nemen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 10-08-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:7753

Zaaknummer: 10479423 UT VERZ 23-6252

Rechters: M.J. Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof kan wijze verdeling gelasten in nalatenschap met nog niet afgeronde vereffening omdat de positie van de enige schuldenaar die geen deelgenoot is, wordt gewaarborgd door aan de verdeling verbonden voorwaarde.

In deze zaak procedeert appellante X tegen geïntimeerden A, B, C, D, E en F inzake de nalatenschappen van de moeder en vader van X, A, B en F, de schoonouders van C en de grootouders van D en E. Tegen de geïntimeerden C, D, E en F is verstek verleend. De in januari 2019 overleden vader had in zijn testament een OBV opgenomen krachtens welke de kinderen een vordering op moeder kregen. In februari 2019 is A overleden met achterlating van haar echtgenoot C en hun twee kinderen D en E. Moeder is in mei 2020 overleden. De rechtbank heeft vervolgens de omvang van de huwelijksgemeenschap, de beide nalatenschappen en de resp. erfdelen vastgesteld. Kort en goed stelt X in appèl dat de rechtbank ten onrechte van een drietal posten heeft aangenomen dat dit vorderingen van B op de nalatenschap betreffen als bedoeld in artikel 7 lid 1 onder a BW. De interessantste post is die in verband met een storting in 2018 door B van € 6.000 op de rekening van haar ouders. Anders dan de rechtbank in eerste aanleg volgt het hof B niet in haar stelling dat zij dit geld stortte omdat zij bang was dat haar toenmalige echtgenoot het geld anders zou opmaken. Het hof stelt voorop dat B stelt een vordering te hebben op de nalatenschap, zodat op haar de stelplicht en de bewijslast van de aan die vordering ten grondslag gelegde feiten rusten. Appellante X heeft concreet en onderbouwd gemotiveerd dat en waarom de door B gestelde reden voor de storting van dit bedrag niet aannemelijk is. Gelet op de gemotiveerde betwisting en het ontbreken van een concreet en voldoende gespecificeerd bewijsaanbod van B, verwerpt het hof de stellingen van B. Per saldo bedragen de vorderingsrechten van B € 7.500 minder dan waar de rechtbank van uit ging. Verder heeft X aangevoerd dat de rechtbank met de gelaste wijze van verdeling, die afwijkt van de door X voorgestelde wijze van verdeling, ontoelaatbaar buiten de omvang van de rechtsstrijd tussen partijen is getreden. Volgens het hof is de rechter volgens vaste rechtspraak niet gebonden aan hetgeen partijen ter zake over en weer hebben verzocht en behoeft ook niet expliciet te worden ingegaan op hetgeen partijen aanvoeren. In artikel 3:184 lid 1 BW is neergelegd dat ieder der deelgenoten bij een verdeling kan verlangen dat op het aandeel van een andere deelgenoot wordt toegerekend hetgeen deze aan de gemeenschap

schuldig is. Ook al is de rechter in principe niet gebonden aan hetgeen partijen voorstellen als wijze van verdeling stelt het hof – met X – vast dat de door de rechtbank gelaste wijze van verdeling in de specifieke omstandigheden van dit geval tot een impasse leidt. Maar ook de door X voorgestane wijze van verdeling kan niet worden gelast. Complicerende factor is – zo het hof – dat verdeling wordt gevorderd van een nalatenschap die door een of meer erfgenamen beneficiair is aanvaard, terwijl de vereffening nog niet is voltooid. Mede gelet op de door de Hoge Raad [ERF 2017-0108] geformuleerde uitgangspunten, dient het hof te onderzoeken op welke wijze kan worden verdeeld terwijl voldoende rekening wordt gehouden met de schuldeisers. Gesteld noch gebleken is dat er andere (externe) schuldeisers zijn dan de deelgenoten en C. Voor zover de deelgenoten in de nalatenschap schuldeisers van de nalatenschap zijn, bestaat de mogelijkheid dat hun aanspraken worden betrokken in de verdeling, maar dat geldt dus niet voor de vordering van niet-deelgenoot C. Het hof stelt dat zij wel een verdeling gelasten mits deze geschiedt op een wijze die de positie van C als schuldeiser waarborgt, namelijk onder de voorwaarde dat eerst zijn vordering wordt voldaan uit het aanwezige banksaldo, waarna verdeling van de nalatenschap kan plaatsvinden. Met inachtneming van dit alles stelt het hof de wijze van verdeling vast.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 10-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:2847

Zaaknummer: 200.327.023_01

Rechters: M. van Ham, J.J.M. van Lanen en G. Megchelsen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt vast dat uit feitelijke handelingen na overlijden geen (overeenkomst) tot verdeling blijkt en dat de tijdens leven van erflaters gemachtigde dochter gelden heeft onttrokken aan het vermogen van de erflaters zodat de nalatenschap een vordering op haar heeft.

Eiser X en gedaagde Y zijn de kinderen van de resp. in 2022 en 2020 overleden erflaatster A en erflater B. A en B hadden geen testament gemaakt. Vanaf het moment dat zijn ouders in een zorginstelling werden opgenomen had Y een volmacht voor hun rekeningen. Van B is in 2014 vastgesteld dat hij dementerend en wilsonbekwaam was. X vordert verdeling van de nalatenschap van B en voor zover nodig van de nalatenschap van A. Op de mondelinge behandeling vordert X per saldo dat de rechtbank vaststelt dat Y circa € 43.000 onrechtmatig van de rekeningen heeft opgenomen, zodat aan hem de helft oftewel € 21.500 toekomt. Ook meent hij dat zo de rechtbank constateert dat de nalatenschappen al zijn verdeeld, deze verdelingen moeten worden vernietigd wegens benadeling voor meer dan een kwart. Y stelt dat de nalatenschappen al zijn verdeeld en dat zij boodschappen e.a. voor haar ouders deed, bedragen pinde en aankopen deed. Omdat de wettelijke verdeling van kracht werd na het overlijden van A, wijst de rechtbank de vordering tot verdeling van die nalatenschap af. De rechtbank oordeelt dat de nalatenschap van B nog niet is verdeeld. De feitelijke handelingen van X en Y na het overlijden houden geen overeenkomst tot verdeling van de nalatenschap in met als rechtsgevolg dat partijen daaraan zijn gebonden behoudens eventuele vernietiging ervan. X en Y hebben niet samen vastgesteld waaruit de nalatenschap bestaat en uit niets blijkt dat zij een overeenkomst tot verdeling hebben gesloten. Voor zover Y meent dat de verdeling stilzwijgend tot stand is gekomen, volgt de rechtbank haar daarin niet. Daarvoor heeft zij onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld. De rechtbank stelt vast dat A en B tussen 2014 en 2022 geen zicht hadden op hun financiën en voor het beheer daarover volledig vertrouwden op Y. Het gevolg van deze relatie is dat Y voor de uitgaven die zij van de bankrekeningen van erflaters ten behoeve van A en B heeft gedaan, aan hen en vervolgens aan X als erfgenaam géén rekening en verantwoording was/is. Dat geldt echter niet voor onttrekkingen aan de bankrekeningen van erflaters die Y ten behoeve van zichzelf heeft gedaan. Daarover was Y wel rekening en verantwoording verschuldigd aan A en B en het feit

dat zij niet daarom zouden hebben verzocht, is geen reden om aan te nemen dat zij daarmee instemden. Dit geldt temeer nu uit niets blijkt dat A en B van die onttrekkingen op de hoogte waren en dat zij deze konden overzien. Het recht van A en B om rekening en verantwoording over die uitgaven te verlangen, is overgegaan op X als erfgenaam. X heeft dit echter niet gevorderd. De omstandigheid dat Y degene is die tot het afleggen van rekening en verantwoording kan worden verplicht, leidt er wel toe dat zij degene is die de uitgaven die niet zonder meer aan A en B kunnen worden gekoppeld, moet verklaren. Als Y dat niet doet, kan dat van doorslaggevende betekenis zijn in de beoordeling of en in hoeverre de onttrekkingen niet verklaarbaar zijn en daarmee onrechtmatig zijn jegens de nalatenschap. De rechtbank doorloopt een aantal feitelijke betalingen/opnames en constateert dat Y in de periode 2014 tot 2022 in totaal circa € 41.000 aan de bankrekeningen heeft onttrokken, waarvoor zij geen verklaring heeft gegeven. De rechtbank kan niet vaststellen dat deze onttrekkingen zijn gedaan ten behoeve van A en B zodat de slotsom is dat Y die onttrekkingen onrechtmatig heeft gedaan en de nalatenschap tot dit bedrag heeft benadeeld. Tot de te verdelen nalatenschap behoort dan een vordering op Y. Voor het deel dat in de nalatenschap van A was gevallen, geldt dat dat via de wettelijke verdeling in de nalatenschap van B is terechtgekomen. De vordering van de nalatenschap van B op Y wordt aan X en Y ieder voor de helft toegedeeld zodat de schuld van Y aan de nalatenschap voor de helft teniet gaat door vermenging. De andere helft zal zij moeten betalen aan X.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 31-07-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:6719

Zaaknummer: C/02/412164 / HA ZA 23-400 (E)

Rechters: E.K. van der Lende-Mulder Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In afwijking van het testament kent de kantonrechter de door de rechtbank benoemde vervangend executeur op diens verzoek een beloning toe, maar wijst hetzelfde verzoek van de ontslagen executeur af.

In zijn testament heeft erflater belanghebbende B tot executeur benoemd en bepaald dat aan deze geen loon toekomt. In 2023 is B ontslagen als executeur en is verzoeker X door de rechtbank tot executeur benoemd. X verzoekt de beloning anders te regelen omdat het de bedoeling van erflater was dat de nalatenschap door B zou worden afgewikkeld en dat aan haar geen recht op loon toe zou komen. Erflater heeft echter niet voorzien in een regeling voor het loon indien een professionele executeur zou worden benoemd. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid is het niet redelijk om de testamentaire bepaling ongewijzigd in stand te houden. B verzoekt bij voorwaardelijk tegenverzoek om haar ook loon toe te kennen in het geval het verzoek van X wordt toegewezen. De kantonrechter is van oordeel dat X in voldoende mate aannemelijk heeft gemaakt dat er sprake is van bijzondere onvoorziene omstandigheden als bedoeld in artikel 4:144 lid 3 BW jo. artikel 4:159 lid 2 en 3 BW. Bij de vaststelling van het loon van de executeur hanteert de kantonrechter in beginsel de Recofa-richtlijnen. Gelet op de omstandigheid dat het verzochte uurtarief lager ligt dan het in de richtlijnen genoemde uurtarief, komt de door X voorgestelde beloning de kantonrechter reëel voor. Het tegenverzoek van B wijst de kantonrechter af nu in het testament duidelijk is opgenomen dat aan B geen loon toekomt zodat sprake was van een verhouding die erflater kennelijk heeft willen regelen en welke door hem is voorzien. De wet laat geen ruimte voor een andere uitleg van het testament want er is geen sprake van onvoorziene omstandigheden.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:6729

Zaaknummer: 10834386 OV VERZ 23-6815

Rechters: J.A.J. van den Boom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter weigert machtiging om nalatenschap namens de minderjarigen te verwerpen.

De kantonrechter wijst het verzoek van X en Y toe (gedaan in hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van de minderjarige) hen te machtiging om namens de minderjarige de nalatenschap te verwerpen. Ondanks een rappel heeft de kantonrechter geen reactie ontvangen op het verzoek om een afschrift van de notariële akte te verstrekken waaruit blijkt dat verzoekster sub 1 de nalatenschap heeft verworpen en concreet toe te lichten waarom het volgens verzoekers in het belang van de minderjarige is om de nalatenschap te verwerpen. Dit brengt met zich dat verzoekers de nalatenschap namens de minderjarige onder voorrecht van boedelbeschrijving dienen te aanvaarden, op het moment dat de minderjarige tot de nalatenschap wordt geroepen. De kantonrechter wijst verzoekers erop dat met de afwijzing van de verzochte machtiging de nalatenschap namens de minderjarige nog niet is aanvaard onder voorrecht van boedelbeschrijving. Voor zover nodig of gewenst dienen verzoekers zich te laten adviseren omtrent de wijze waarop en (de plaats) waar de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving dient te worden aanvaard.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:6730

Zaaknummer: 11043144 OV VERZ 24-1687

Rechters: E.K. van der Lende-Mulder Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof bevestigt beslissing om in de nalatenschappen van vader en moeder een vereffenaar te benoemen waarbij het hof mede artikel 25 Rv gebruikt om – ondanks een ruimschoots toereikende nalatenschap – onderzoek te doen naar de gronden van artikel 4:203 lid 1 onder b BW.

Appellanten A en B komen in beroep tegen de benoeming op verzoek van verweerders C, D en E door de rechtbank van X tot vereffenaar in de nalatenschappen van hun in 2019 resp. 2022 overleden vader en moeder. De nalatenschap van vader is door moeder en kinderen beneficiair aanvaard. Moeder heeft in haar hoedanigheid van executeur/afwikkelingsbewindvoerder een boedelbeschrijving laten opstellen waaruit blijkt dat tot de ontbonden huwelijksgemeenschap een vordering behoort op A en over de hoogte waarvan – genoemd wordt € 58.000 – een geschil bestaat tussen moeder en A. Na het overlijden van moeder heeft A conform het testament van vader de executeurs/bewindvoerderstaak overgenomen. Voor het overlijden van moeder heeft de rechtbank geoordeeld dat er geen vordering is op A. Moeder heeft A en B ieder voor 1/10e en C, D en E tezamen voor de resterende 8/10e tot haar erfgenamen benoemd. C, D en E hebben die nalatenschap beneficiair aanvaard. De door moeder tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder benoemde notaris heeft die benoeming niet aanvaard. Het hof is van oordeel dat de rechtbank een vereffenaar heeft kunnen benoemen in de nalatenschap van moeder. De nalatenschap van moeder is namelijk beneficiair aanvaard en er is geen executeur die een ruimschootsvoldoende verklaring kan/heeft afgegeven. De rechtbank heeft dan ook een vereffenaar op verzoek van een erfgenaam op grond van artikel 4:203 lid 1 sub a BW kunnen benoemen. Het hof is daarnaast van oordeel dat er goede gronden aanwezig zijn voor de benoeming van een vereffenaar in de nalatenschap van moeder. Het vereffenen van de nalatenschap van moeder door appellanten en verweerders vergt namelijk een onderlinge samenwerking en een vertrouwen in elkaar. Het is het hof gebleken dat deze over en weer ontbreken. Zo is het partijen nog niet gelukt om samen tot een boedelbeschrijving te komen. Partijen verschillen al van mening of dit een onderhandse of een notariële boedelbeschrijving zou moeten zijn. Het is het hof ook gebleken dat partijen het niet eens kunnen worden over verschillende uitgangspunten. Anders dan A en B betogen, is de

benoeming van een professioneel vereffenaar dus niet alleen gerechtvaardigd als er ook schulden aan derden tot de nalatenschap behoren. Anders dan C, D en E in hoger beroep betoogd hebben, is de tenzij-regel van artikel 4:202 lid 1 sub a BW in beginsel in de nalatenschap van vader van toepassing zodat de rechtbank niet zonder nader onderzoek een vereffenaar kon benoemen op het enkel verzoek van een erfgenaam (art. 4:203 lid 1 sub a BW) die dan in plaats van de (gezamenlijke) erfgenamen de erfenis zal vereffenen. In zoverre slaagt het hoger beroep. Het hof heeft echter vastgesteld dat C, D en E zowel in eerste aanleg als in hoger beroep in het kader van het verzoek tot benoeming van een vereffenaar in de nalatenschap van vader feiten hebben aangevoerd die, mede gezien de werking van artikel 25 Rv, een nader onderzoek rechtvaardigen naar een of meer van de gronden zoals vermeld in artikel 4:203 lid 1 sub b BW. Indien zich een dergelijke grond voordoet, is de benoeming van een (externe) vereffenaar na beneficiaire aanvaarding wel mogelijk, ook al was er een executeur en een ruimschootsvoldoende verklaring, en dient de nalatenschap vervolgens op grond van artikel 4:202 lid 1 sub b BW alsnog vereffend te worden volgens de wet. Het verzoek van C, D en E is mede gebaseerd op de stellingname dat benoeming van een professionele vereffenaar gewenst is omdat daarmee bereikt wordt dat de afwikkeling niet langer in handen ligt van A als een 'onervaren, ondeskundige en tekortschietende executeur'. Volgens C, D en E wenst A onder meer de boedelbeschrijving van de nalatenschap van vader volledig opnieuw op te stellen en de omvang van de nalatenschap met niet bestaande vorderingen in omvang te laten exploderen tot een miljoenenerfenis. A zelf benadrukt ook in hoger beroep uitermate geschikt te zijn om als executeur in de nalatenschap van vader verder op te treden. Hetgeen uit het dossier en de mondelinge behandeling is gebleken leidt het hof tot het oordeel dat A niet (langer) geschikt is als executeur op te treden en dat zij inmiddels ook als executeur tekortschiet. A's wens te komen tot een nieuwe boedelbeschrijving die – zo begrijpt het hof – voorlopig uit de diverse wisselende cijfermatige opstellingen als van haar zijde overgelegd zal leiden tot een substantiële vergroting van de erfboedel van vader is voorshands gebaseerd op de wens om allerlei bedrijfsmatige beslissingen van vader als bestuurder van een vennootschap gedurende vele jaren in het verleden alsnog ter discussie te stellen en te onderzoeken. Onder aanvulling van de gronden bekrachtigt het hof de beslissing van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 26-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:3029

Zaaknummer: 200.340.941_01

Rechters: R.R.M. de Moor, A.P. Zweers-van Vollenhoven en T. van der Valk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pachtkamer wijst vordering dat de pachtovereenkomst niet rechtsgeldig is beëindigd af omdat partijen diverse procedures hebben gevoerd in moeders nalatenschap waarvan de uitspraken in kracht van gewijsde zijn, waaronder een oordeel over het bestaan van de pachtovereenkomst.

Partijen zijn broers en zussen van elkaar. Zij zijn deelgenoten in de nalatenschap van hun moeder. In deze zaak staat de vraag centraal of tussen partij A en de overige erfgenamen B, C en D een pachtovereenkomst bestaat. De pachtkamer is van oordeel dat in de eerdere procedures die partijen hebben gevoerd al op het door partij A gevorderde is beslist. De eerdere uitspraken zijn in kracht van gewijsde gegaan en hebben gezag van gewijsde gekregen. De daarin gegeven rechtsoordelen hebben tussen partijen als vaststaand te gelden. Dat leidt ertoe dat de vorderingen in conventie van partij A worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 15-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:5327

Zaaknummer: 10997948 \ CV EXPL 24-1103

Rechters: A.J. Louter

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De door de erfgenamen in kort geding gevorderde ontruiming van de verhuurde woning wordt afgewezen.

De erfgenamen van erflater vorderen in kort geding ontruiming van de verhuurde woning en betaling van de achterstallige huur door huurder B. Nadat de kantonrechter de achterstallige huurvordering deels toewijst, overweegt zij dat een bij voorlopige voorziening bevolen ontruiming een maatregel is, die diep ingrijpt in het gebruiksrecht en de daarmee verbonden huurbescherming van de huurder. Het enkele feit dat B de huur nog steeds te laat betaalt (hetgeen er in feite op neer komt dat hij een betalingsachterstand van ongeveer twee maanden heeft (gehad)) acht de kantonrechter op zichzelf echter onvoldoende om ontbinding van de huurovereenkomst te rechtvaardigen. De door de erven in dat kader aangevoerde overige feiten vergen nader onderzoek waarvoor de kortgedingprocedure zich niet leent.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 10-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:5222

Zaaknummer: 11189565 \ CV EXPL 24-1411

Rechters: A. Smedes

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De door de zoon gevorderde voortzetting van de door zijn overleden moeder aangegane huur wordt afgewezen wegens termijnoverschrijding.

De voorzieningenrechter is van oordeel dat zoon A geen aanspraak (meer) kan maken op het voortzetten van de huurovereenkomst met betrekking tot de door zijn overleden moeder gehuurde woning. Als de huurder van een woning overlijdt, kan een achterblijvende samenwoner namelijk binnen zes maanden na het overlijden van de huurder aan de rechter vragen om de huur van de woning te mogen voortzetten (art. 7:268 lid 2 BW). A heeft niet binnen die termijn verzocht of hij de huurovereenkomst kan voortzetten. Alleen al omdat de termijn van zes maanden dwingend is en er in deze zaak geen redenen zijn aangevoerd die tot de conclusie moeten leiden dat een (alleen bij hoge uitzondering gerechtvaardigde) uitzondering op die dwingende termijn moet worden gemaakt, heeft A geen recht (meer) om de huurovereenkomst met betrekking tot de woning voort te zetten. Dat hij die termijn niet kende, is geen zo uitzonderlijke omstandigheid dat een uitzondering is gerechtvaardigd. Omdat dit betekent dat A zonder recht of titel in de woning verblijft moet hij deze binnen twee weken ontruimen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 11-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:9970

Zaaknummer: C/10/684246 / KG ZA 24-792

Rechters: Th. Veling

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In deze niet direct erfrechtelijke zaak oordeelt de Raad van State dat een erfgenaam de door de overledene gestarte Wob-procedure niet kan voortzetten.

In deze Wob-zaak oordeelt de Raad van State dat een erfgenaam de door de overledene gestarte Wob-procedure niet kan voortzetten omdat de opvolging onder algemene titel/saisine van artikel 4:182 lid 1 en eerste volzin BW primair ziet op de overgang van vermogensrechtelijke rechtsbetrekkingen. Daarnaast ziet deze bepaling op de overgang van enige bevoegdheden van familierechtelijke aard. Het recht om een Wob-verzoek in te dienen en een aanspraak om die informatie te ontvangen, is echter vermogensrechtelijk noch familierechtelijk van aard en derhalve geen voor overgang vatbaar recht.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RVS:2024:3939

Zaaknummer: 202103728/1/A3

Rechters: W. den Ouden, J. Schipper-Spanninga en M. den Heyer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door erflater aan ex-partner verstrekt hoogstpersoonlijk recht tot het gebruik om niet van erflaters appartement, eindigt niet door het overlijden van erflater.

X en Y zijn de erfgenamen van de in 2021 overleden A. Tot de nalatenschap behoort een appartement waarvan in het kader van de afwikkeling van hun feitelijke scheiding is vastgelegd dat B [de ex-partner van A] het hoogstpersoonlijk recht heeft om er tot haar overlijden om niet in te wonen. Het recht eindigt o.m. als B failliet wordt verklaard, overlijdt, hertrouwt/samenwoont en het pand metterwoon verlaat. In geschil is of het gebruiksrecht eindigt door het overlijden van A. De eerste overweging van de kantonrechter is dat hij zich op grond van artikel 96 lid 1 Rv bevoegd acht kennis te nemen van de zaak omdat partijen met elkaar hebben afgesproken de zaak ter beslechting aan de kantonrechter voor te leggen en zich daarbij het recht voorbehouden om van de uitspraak in hoger beroep te komen. De kantonrechter volgt X en Y niet in hun betoog dat het gebruiksrecht onlosmakelijk verbonden is met de maandelijkse onderhoudsbijdrage die A een bepaalde periode (tot B 65 werd) aan B heeft verstrekt. Het gebruiksrecht moet dan ook niet gezien worden als een wettelijke onderhoudsverplichting die persoonsgebonden is en eindigt bij het overlijden van A. A heeft de verplichting op zich genomen om zijn appartement om niet aan B ter beschikking te stellen en deze verplichting is met het overlijden van A overgegaan naar zijn erfgenamen X en Y. In de in de gebruiksovereenkomst opgesomde gevallen wanneer de overeenkomst eindigt, staat niet het overlijden van A. Dat partijen over die keuze hebben nagedacht acht de kantonrechter aannemelijk omdat het overlijden van B wel benoemd staat als beëindigingsgrond. Dat A anders zou hebben bedoeld, vindt niet alleen onvoldoende steun in de stukken maar de tekst in de gebruiksovereenkomst doet eerder het tegenovergestelde vermoeden. Ook de vordering van X en Y tot beëindiging van de gebruiksovereenkomst wordt afgewezen omdat eenzijdige opzegging niet tot de limitatief opgenomen beëindigingsgronden behoort. Ook een beroep op artikel 6:248 lid 1 BW en artikel 6:258 BW baat X en Y niet.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 08-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:14915

Zaaknummer: 11150077 \ RL EXPL 24-10833

Rechters: N.F.H. van Eijk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter wijst het verzoek van de vereffenaar/erfgenaam af om de verkrijging van een van de erven onder meerderjarigenbeschermingsbewind te stellen.

De moeder van X en Y is overleden. X is de vereffenaar en verzoekt de kantonrechter een (beperkt) bewind in stellen over hetgeen Y uit die nalatenschap verkrijgt. Reden voor het verzoek is dat X geen contact krijgt met Y. De kantonrechter vindt dit onvoldoende grond en wijst het verzoek af. Een meerderjarigenbewind is – zo de kantonrechter – een vergaande inbreuk op de rechten van Y en een onderbewindstelling mag daarom niet lichtvaardig worden uitgesproken. Enig bewijsstuk waaruit de geestelijke (of lichamelijke) toestand van Y blijkt, is er niet. Daar komt bij dat Y als vrijwilliger werkzaam is bij een stichting en dat hij daar cliënten helpt met het invullen van ingewikkelde formulieren. Kennelijk is hij in staat om in ieder geval de belangen van anderen waar te nemen. Dat Y ontwijkend gedrag vertoont waar het betreft in ieder geval de afwikkeling van de nalatenschap van de moeder en dat het voorstel van X voor de afwikkeling van de nalatenschap in het belang van Y lijkt te zijn, maakt dat niet anders.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-08-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:8809

Zaaknummer: 11040176 BM VERZ 24-749

Rechters: J.H. Gisolf

Wetsartikelen: